

УДК 338.48:631.115.11

СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ, ЯК ВИД ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вікторі КРИВОВ'ЯЗА

студентка

Науковий керівник: Світлана ЯЦІВ

канд. екон. наук, доцент кафедри економіки

Львівський національний університет природокористування (Україна)

Забезпечення соціально-економічного розвитку сільських територій вимагає диверсифікації підприємницької діяльності на цих територіях, результатом якої буде урізноманітнення джерел доходів сільського населення. Одним із варіантів такої диверсифікації є розвиток сільського зеленого туризму. Йдеться про особливий вид туризму, який набув поширення у світовій практиці й відзначається певним потенціалом розвитку в Україні. Однак рівень використання цього потенціалу залишається загалом низьким.

При проведенні дослідження ставилося завдання розглянути можливості організації діяльності з надання послуг у сфері сільського зеленого туризму особистими селянськими господарствами.

Сільський зелений туризм є частиною сільського туризму – відпочинкового виду туризму, що передбачає перебування туристів у сільській місцевості (селі). Його відмінною від інших видів туризму характеристикою є перебування туристів у окремому житловому будинку на території особистого селянського господарства [3]. Умови для розвитку сільського зеленого туризму склалися в результаті зростання рівня урбанізації. Попит на відповідні туристичні послуги формується з боку міських жителів, які бажають відпочити від галасу й метушні, цінують принади чистого повітря, домашніх продуктів харчування. Важливою для споживачів послуг сільського зеленого туризму є їх відносна дешевизна. Цінність отримання цих послуг зростає в умовах воєнного стану, коли для населення України помітно звузилися можливості

використання інших туристичних продуктів, а необхідність відновлення фізичних і моральних сил у безпечному місці різко зростає.

Послуга сільського зеленого туризму включає надання місця проживання, харчування, заповнення дозвілля через використання принад сільської місцевості (природних ресурсів, культурологічних, соціально-побутових, етнографічних, історичних особливостей певної території). Особливістю її надання є переважно короткотермінове перебування (від однієї до кількох діб, часто – під час вихідних днів) у місці відпочину – сільській садибі, яка є частиною майна особистого селянського господарства.

Особисте селянське господарство не є суб'єктом підприємницької діяльності. Закон України «Про особисте селянське господарство» трактує це господарство як діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, що перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають. Ці особи задовольняють свої потреби з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму [2].

За роз'ясненнями фахівця-юриста, діяльність з надання послуг у сфері сільського зеленого туризму не відноситься до підприємницької діяльності за умови, якщо сукупний річний дохід від діяльності у сфері сільського зеленого туризму не перевищує річного розміру прожиткового мінімуму у розрахунку на сільського господаря та на кожного члена родини, які постійно проживають з ним. У разі перевищення рівня доходів, надання послуг сільського зеленого туризму має здійснюватись на засадах підприємництва. При цьому в якості суб'єкта підприємницької діяльності може бути зареєстрований як сам сільський господар, так і будь-хто із членів його родини, що постійно проживає з ним та не має обмежень у здійсненні зазначеної діяльності [1].

У 2023 році річний прожитковий мінімум на одну особу становить близько 31 тис. грн. Чимало особистих селянських господарств, надаючи періодичні короткотермінові послуги з сільського зеленого туризму, можуть не перевищити цього ліміту з урахуванням чисельності сім'ї. З іншого боку, слід

значити, що надання послуг у сфері сільського зеленого туризму є бізнесом, у якому існує певна конкуренція. Успіх у цій конкуренції залежить від вкладання коштів в облаштування садиби, де господарі прийматимуть клієнтів-туристів, рекламу своєї продукції тощо. Для того, щоб відповідні витрати окупилися, власникам оселі доводиться орієнтуватися на масштаби діяльності, які можуть підпадати під визначення підприємницької.

Створення конкурентоздатної привабливої для споживачів садиби, в якій надаватимуться послуги сільського зеленого туризму, вимагає від власника цієї садиби певних капітальних вкладень. Необхідність реєстрації в якості суб'єкта підприємницької діяльності залежить від обсягу цих послуг упродовж року, які у свою чергу залежать від туристичної привабливості та іміджу конкретної сільської території. Стимулом для виведення відповідної діяльності з тіні буде можливість участі в програмах державної чи грантової підтримки сільського зеленого туризму, членство в профільних громадських організаціях.

Список використаних джерел:

1. Баранова О. Вимоги до різних видів діяльності, пов'язаних з землею, та особливості оподаткування / LIGA ZAKON. URL: https://biz.ligazakon.net/news/203055_vimogi-do-rznych-vidv-dyialnost-povyazanikh-z-zemleyu-ta-osoblivost-opodatkuвання.
2. Про особисте селянське господарство : Закон України від 15.03.2003 р. № 742-IV : станом на 15 серпня 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text>.
3. Про сільський та сільський зелений туризм: Проект Закону України від 04.03.2021 р. № 5206. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JI04552A>.